

૨૦૧૫

૧૭૪-૧૩-૪૨૩૬૨-૫૧-૬

નાટ્ય દીપ્તિ

ડૉ. સતીશ વ્યાસના દીર્ઘનાટકોનો આસ્વાદ

ઋષિકેશ રાવલ

Natya Dipti
by
Dr. R. Y.
Raval

ડૉ. સતીશ વ્યાસના દીર્ઘનાટકો

ડૉ. સતીશ વ્યાસના નાટકોની વિશેષતાઓ જોઈએ તો સૌથી પ્રથમ ધ્યાન પર આવે છે એમના નાટકોનું અરૂઢ કથાવસ્તુ. 'કામરુ'માં પુરાકથા અને લોકોક્તિનો ઉપયોગ કર્યો છે તો 'અમલ'માં રાજપરંપરાનો સંદર્ભ છે. 'પશુપતિ'માં મધ્યકાલીન યુગમાં જોવા મળતું કથાવસ્તુ છે. 'અંગુલિમાલ'માં જાતકકથાનું નવીન અર્થઘટન છે. 'જળને પડદે' અને 'ધૂળનો સૂરજ' અનુક્રમે કવિ કાન્ત અને જયંત ખરીના જીવન પર આધારિત છે.

વ્યાસસાહેબ પાત્રોના માનસની સંકુલ અને વૈવિધ્યપૂર્ણ અનુભૂતિઓને આલેખે છે. અભિનય અને દિગ્દર્શનનો પ્રત્યક્ષ અનુભવ હોવાને કારણે એમના નાટકોમાં કોઇ વધારાનું, અનાવશ્યક તત્વ પ્રવેશી શકતું નથી. એમના નાટકોમાં અભિનેતા, દિગ્દર્શક અને લેખક-વિવેચકના અનુભવનું રસાયણ ભળી ગયું છે. એમણે વિષય, પાત્રાલેખન, ભજવણી એમ દરેક રીતે પ્રયોગો કર્યા છે. પારંપરિક અને આધુનિક એમ બંને પ્રકારની રચનારીતિઓને એમણે ખપમાં લીધી છે. પાત્રોચિત ભાષામાં એમનું શિષ્ટભાષા અને બોલી પરનું પ્રભુત્વ જોઈ શકાય છે.

ઋષિકેશ રાવલ અભિનેતા અને નાટ્યલેખક સાથે નાટ્યવિવેચક પણ છે. એમની પાસે ઘણી આશા રાખી શકાય તેમ છે. ડૉ. સતીશ વ્યાસના નાટકોના વિવેચનનો એમનો આ ગ્રંથ પ્રગટ થઈ રહ્યો છે તે આવકાર્ય છે.

ડૉ. દીપક રાવલ

ફ્લેમિંગો પબ્લિકેશન્સ
૧૪, ચોથા માળે, વન્દેમાતરમ્ આર્કેડ,
વન્દેમાતરમ્ રોડ, ગોલ્ડ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧
મો.નં. ૦૯૮૭૯૦ ૨૮૪૭૭
E-mail : flamingopublications@gmail.com

₹ 100/-